

PLAN DZIAŁANIA KT 270 ds. Zarządzania Środowiskowego

STRESZCZENIE

Komitet Techniczny ds. Zarządzania Środowiskowego został powołany 27.02.1997 r. w ramach Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Misją KT 270 jest efektywne organizowanie działalności normalizacyjnej w kraju w obszarze zarządzania środowiskowego przy aktywnym udziale ekspertów. Wzrastająca troska, świadomość i zaangażowanie społeczeństw i rządów, organizacji pozarządowych w sprawy środowiskowe, w tym zainteresowanie zrównoważonym rozwojem, mają w ostatnich latach znaczący i decydujący wpływ na globalne praktyki różnych przedsiębiorstw. Firmy są odpowiedzialne za przestrzeganie przepisów prawnych ustanawianych przez swoje rządy w obszarze ochrony środowiska, coraz bardziej restrykcyjnie ukierunkowanych na ograniczanie negatywnego wpływu każdej działalności na środowisko, wprowadzanie nowych technologii wykorzystujących naturalne źródła energii, ponowne wykorzystanie materiałów, zachowanie zasobów naturalnych, zmniejszanie zanieczyszczenia środowiska, zachowanie bioróżnorodności. Coraz częściej organizacje muszą uwzględniać w swojej działalności oczekiwania takich interesariuszy jak lokalna społeczność, organizacje ekologiczne. Normy opracowywane przez KT dostarczają organizacjom pomocnych narzędzi zarządzania, pozwalających na lepsze zarządzanie aspektami środowiskowymi, poprawę komunikacji dotyczącej tych aspektów, ukierunkowujących na stałą poprawę swoich oddziaływań na środowisko i uczestniczenie w zrównoważonym rozwoju, pozwalając na rozwój firmy z poszanowaniem środowiska w jakim działają. Narzędzia te poprawnie stosowane mogą przynieść znaczące korzyści zarówno dla sektora firm prywatnych jak i publicznych. Normy opracowywane w KT mają charakter interdyscyplinarny i dotyczą wszystkich podmiotów gospodarczych niezależnie od sektora gospodarki, w jakim działają.

Komitet Techniczny KT 270 poprzez udział ekspertów krajowych w opracowywaniu norm międzynarodowych i europejskich podejmuje wszelkie starania, aby uwarunkowania krajowe w zakresie działania TC były uwzględnione w powstających normach międzynarodowych rodziny ISO 14000, aby zapewnić kompatybilność normy ISO 14001 z innymi normami systemów zarządzania (MSS). Opracowywane normy przyczyniają się do eliminowania barier technicznych w handlu międzynarodowym.

Tematyka, którą zajmuje się Komitet Techniczny KT 270 to:

- terminologia dotycząca zagadnień zarządzania środowiskowego,
- systemy zarządzania środowiskowego,
- auditowanie i związane badania środowiskowe,
- etykietowanie środowiskowe,
- ocena wyników działalności środowiskowej,
- ocena cyklu życia,
- zarządzanie gazami cieplarnianymi,
- normalizacja w dziedzinie systemów zarządzania zgodnością.

Współpraca międzynarodowa: CEN/SS S26; ISO/CASCO; ISO/TC 207; ISO/TC 207/SC 1; ISO/TC 207/SC 2; ISO/TC 207/SC 3; ISO/TC 207/SC 4; ISO/TC 207/SC 5; ISO/TC 207/SC 7; ISO/PC 271

Współpraca krajowa: Ministerstwo Gospodarki, Ministerstwo Środowiska, Polskie Centrum Akredytacji, Stowarzyszenie Klub Polskie Forum ISO 14000.

1 ŚRODOWISKO BIZNESOWE KT

1.1 Opis środowiska biznesowego

Interdyscyplinarny charakter działań związanych z zarządzaniem środowiskowym spowodował, że tą tematyką zainteresowane są wszystkie podmioty zarówno państwowe jak i prywatne, w tym wielkie, małe i średnie przedsiębiorstwa.

Na działalność gospodarczą objętą zakresem KT znaczący wpływ mają polityki światowe i europejskie w zakresie ograniczenia zanieczyszczeń środowiska, ocieplenia klimatu, w tym coraz większe oczekiwania społeczności lokalnych, regionalnych i światowych. W ostatnim czasie ograniczanie skutków globalnego ocieplenia jest nowym impulsem stymulatorem nowych norm, nowych technologii środowiskowych. Zarządzanie aspektami środowiskowymi i wpływami na środowisko stało się świadectwem skutecznych działań organizacji na równi z zarządzaniem jakością, bezpieczeństwem, higieną pracy. Wzrastająca troska, świadomość i zaangażowanie społeczeństw i rządów, organizacji pozarządowych w sprawy środowiskowe, w tym zainteresowanie zrównoważonym rozwojem, mają w ostatnich latach znaczący i decydujący wpływ na globalne praktyki różnych przedsiębiorstw. Odpowiedzialne działanie przedsiębiorstw w odniesieniu do środowiska staje się coraz częściej wymaganiami stawianym w relacjach B2B i znajduje odzwierciedlenie w zawieranych kontraktach między firmami. Norma, szczególnie ISO 14001 staje się odniesieniem w relacjach handlowych, a certyfikat ISO 14001 potwierdzeniem spełnienia powyższych oczekiwań. Czynniki wpływające na działalność KT to:

- wzrastające oczekiwania rządów i społeczeństw, Unii Europejskiej co do wpływu na środowisko naturalne działalności organizacji,
- zwiększające się zainteresowanie stosowaniem norm zarządzania środowiskowego w celu lepszego zarządzania aspektami środowiskowymi,
- coraz większe znaczenie zgodności z wymaganiami prawnymi w zakresie ochrony środowiska,
- wzrost zainteresowania integralnością procesu certyfikacji systemów zarządzania środowiskowego,
- powstające zainteresowanie integracją systemów zarządzania i towarzyszące temu niezrozumienie zarówno wspólnych jak i rozdzielnych obszarów, systemów certyfikacji,
- coraz większe znaczenie kosztów i niezbędnych nakładów finansowych na zarządzanie środowiskowe

1.2 Wskaźniki ilościowe dotyczące środowiska biznesowego

Normy opracowane w KT znajdują zastosowanie we wszystkich branżach i sektorach gospodarki. Na podstawie danych opublikowanych przez ISO – ISO Survey of

Certifications 2013 – do końca grudnia 2013 r. zostało wydanych 301 647 certyfikatów ISO 14001 w 171 krajach. Dane te jednakże nie pokazują całościowego zainteresowania dokumentami opracowywanymi w KT, ponieważ nie obejmują statystyk wykorzystywania w działalności firm norm dotyczących gazów cieplarnianych i oceny cyklu życia czy też etykietowania.

2 OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC KT

Opublikowanie normy ISO 14001 w 1996 r. i przyjęcie jej przez państwa członkowskie ISO, przyczyniło się do rozpowszechnienia w całym świecie świadomości i poczucia odpowiedzialności za środowisko, w którym poszczególne społeczności żyją. Rodzina norm ISO 14000 stanowi skuteczne narzędzie zarządzania dla organizacji, w tym przedsiębiorstw, jeśli tylko te normy są prawidłowo stosowane. Wprowadzenie w życie zasad i wymagań tych norm, sprawiło, że różnego rodzaju organizacje, potrafią lepiej zidentyfikować aspekty środowiskowe i ocenić ryzyko swoich działań dla środowiska. Potrafią także lepiej zarządzać tymi aspektami środowiskowymi i ograniczać ryzyka do poziomu akceptowalnego określonego w przepisach prawnych. Wzrasta świadomość wymagań prawnych i konieczności ich stosowania. Dzięki stosowaniu norm ISO 14001, przedsiębiorstwa identyfikują swój status wobec wymagań prawnych, pozostają z nimi w zgodzie jako minimum ich działań na rzecz ochrony środowiska.

3 CZŁONKOSTWO W KT

Każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w KT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem KT. Każdy członek KT realizuje zadania KT poprzez swoich reprezentantów.

Aktualny skład KT jest podany na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT.

4 CELE KT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

4.1 Cele KT

Cele KT 270 to:

- Terminowa (zgodna z przyjętymi harmonogramami) realizacja wszystkich prac ujętych w Programie prac normalizacyjnych KT;
- Wspomaganie działań na rzecz doskonalenia metod zarządzania w polskich organizacjach w zakresie ochrony środowiska;
- Promocja ochrony środowiska przez wprowadzanie do Polski Norm dokumentów normalizacyjnych opracowanych w ISO, CEN/CENELEC będących w zakresie działania KT przede wszystkim metodą tłumaczenia, ale także metodą uznania;
- Zapewnienie, że oczekiwania i potrzeby Polski są przedstawiane i uwzględniane w nowych dokumentach normalizacyjnych opracowywanych w ISO i CEN/CENELEC;
- Zapewnienie jakości norm i innych dokumentów normalizacyjnych opracowywanych przez KT;
- Zapewnienie integralności norm i innych dokumentów normalizacyjnych opracowywanych przez KT;
- Zapewnienie integralności tłumaczenia normy PN-EN ISO 14001 z innymi normami zarządzania (MSS).

4.2 Strategia ustalona do osiągnięcia celów KT

Przyjęta przez KT strategia do osiągnięcia zdefiniowanych celów obejmuje:

- Wprowadzanie do zbioru PN metodą tłumaczenia przede wszystkim Norm Europejskich;
- Aktywne uczestnictwo członków w pracach i głosowaniach KT;
- Współpracę z innymi KT, w tym KT 6;
- Aktywny udział w pracach grup roboczych przy powstawaniu Norm Europejskich i Międzynarodowych.

4.3 Aspekty środowiskowe

KT 270 zajmuje się tematyką zarządzania środowiskowego. Zarządzanie środowiskowe dotyczy wszystkich organizacji, każdego jej działania, w tym także samych wyrobów (usług) wytwarzanych przez te organizacje. Organizacje planując swoje działania, procesy, wytwarzanie wyrobów, dostarczanie usług, czy projektując wyroby, powinny identyfikować aspekty środowiskowe i związane z nimi wpływy na środowisko na wszystkich etapach, począwszy od pozyskania surowców przez produkcję, użytkowanie aż do likwidacji. Zakres działalności KT to właśnie obszar zarządzania działaniami i ich wpływem na środowisko. W związku z tym działalność KT 270 ma wiele odniesień do ochrony środowiska, wynikających ze stosowania tworzonych norm.

5 CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC KT I WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN jest wprowadzany do programu KT. KT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac KT znajduje się na stronie www.pkn.pl, w Wykazie OT, po wybraniu numeru właściwego KT.

Czynnikami mogącymi wpływać na terminowe wykonanie prowadzonych prac normalizacyjnych oraz na wprowadzanie do programu prac nowych tematów normalizacyjnych są m.in.:

- brak środków finansowych na opracowanie norm,
- słaba aktywność członków KT w pracach i głosowaniach,
- konieczność zapoznawania nowych członków KT z procedurami opracowywania norm,
- brak wspólnego rozumienia przez nowych członków wymagań norm już opracowanych przez KT, będących podstawą kolejnych norm.

6 WYKAZ PROPOZYCJI TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH KT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Komitet Techniczny nr 270 planuje systematyczne wprowadzanie do zbioru Polskich Norm tłumaczeń Norm Europejskich, przyjętych wcześniej w języku oryginału.